ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 11. júna 2009 *

Vo veci C-33/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Verwaltungsgerichtshof (Rakúsko) z 19. novembra 2007 a doručený Súdnemu dvoru 28. januára 2008, ktorý súvisí s konaním:

Agrana Zucker GmbH

proti

Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia K. Schiemann, P. Kūris (spravodajca), L. Bay Larsen a C. Toader,

* Jazyk konania: nemčina.

generálna advokátka: V. Trstenjak,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— litovská vláda, v zastúpení: D. Kriaučiūnas, splnomocnený zástupca,

— Rada Európskej únie, v zastúpení: M. Moore a Z. Kupčová, splnomocnení zástupcovia,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: F. Erlbacher a B. Doherty, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 18. februára 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu a platnosti článku 11 nariadenia Rady (ES) č. 320/2006 z 20. februára 2006, ktorým sa stanovuje dočasný režim pre reštrukturalizáciu cukrovarníckeho priemyslu v Spoločenstve a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1290/2005 o financovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky (Ú. v. EÚ L 58, s. 42).

2 Tento návrh bol podaný v rámci odvolania, ktoré podala Agrana Zucker GmbH (ďalej len „Agrana Zucker“) proti rozhodnutiu Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (spolkový minister pre poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo, životné prostredie a vodné hospodárstvo) zo 16. apríla 2007 o dočasnej reštrukturalizačnej sume (ďalej len „dočasná suma“) na hospodársky rok 2006/2007.

Právny rámec

3 V rámci reformy spoločnej organizácie trhov v sektore cukru prebiehajúcej počas roka 2006 prijala Rada Európskej únie nariadenie (ES) č. 318/2006 z 20. februára 2006 o spoločnej organizácii trhov v sektore cukru (Ú. v. EÚ L 58, s. 1), ako aj nariadenie č. 320/2006 z toho istého dňa, ktorým sa stanovuje dočasný režim pre reštrukturalizáciu cukrovarníckeho priemyslu. Podľa článku 44 nariadenia č. 318/2006 Komisia Európskych spoločenstiev prijala nariadenie (ES) č. 493/2006 z 27. marca 2006, ktorým sa ustanovujú prechodné opatrenia v rámci reformy spoločnej organizácie trhu v sektore cukru a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 1265/2001 a (ES) č. 314/2002 (Ú. v. EÚ L 89, s. 11).

Nariadenie č. 318/2006

4 V odôvodnení č. 22 nariadenia č. 318/2006 sa uvádza:

„Mali by sa zaviesť nové trhové nástroje, ktoré by spravovala Komisia. Po prvé, ak trhové ceny bieleho cukru poklesnú pod referenčnú cenu, malo by sa prevádzkovateľom umožniť, aby za podmienok určených Komisiou mohli využívať program súkromného skladovania. Po druhé, na zachovanie štrukturálnej rovnováhy trhov s cukrom pri cenovej hladine blízkej referenčnej cene by sa malo Komisii umožniť, aby rozhodla o tom, že cukor sa stiahne z trhu na tak dlho, kým sa neobnoví trhová rovnováha."

5 Článok 19 nariadenia č. 318/2006 znie:

„1. Na zachovanie štrukturálnej rovnováhy trhu pri cenovej hladine blízkej referenčnej cene, pri zohľadnení záväzkov Spoločenstva vyplývajúcich z dohôd uzatvorených v súlade s článkom 300 zmluvy, možno až do začiatku nasledujúceho hospodárskeho roku stiahnuť z trhu určité percento kvótovaného cukru… pričom toto percento je pre všetky členské štáty spoločné.

…

2. Percento určené na stiahnutie z trhu uvedené v odseku 1 sa stanoví najneskôr do 31. októbra príslušného hospodárskeho roku na základe očakávaných trendov na trhu počas daného hospodárskeho roku.

3. Každý podnik, ktorému bola pridelená kvóta, na vlastné náklady uskladní na obdobie stiahnutia také množstvá cukru, ktoré zodpovedajú danému percentu jeho kvótovanej výroby na príslušný hospodársky rok, ktoré je uvedené v odseku 1.

Množstvá cukru stiahnuté z trhu počas hospodárskeho roku sa považujú za prvé množstvá vyrobené v rámci kvóty na ďalší hospodársky rok. Pri zohľadnení očakávaných trendov na trhu s cukrom však možno v súlade s postupom uvedeným v článku 39 ods. 2 rozhodnúť, aby sa v danom a/alebo nasledujúcom hospodárskom roku všetok stiahnutý cukor… alebo ich časť považovali za:

— nadbytočný cukor…, ktoré sa môžu stať priemyselným cukrom…,

alebo

— dočasnú produkciu v rámci kvóty, ktorej časť možno vyhradiť na vývoz, za dodržania záväzkov Spoločenstva, ktoré vyplývajú z dojednaní uzatvorených podľa článku 300 zmluvy.

…“

Nariadenie č. 320/2006

6 V odôvodneniach č. 1, 2, 4 a 5 nariadenia č. 320/2006 sa uvádza:

„(1) … Na uvedenie programu výroby a obchodovania s cukrom Spoločenstva do súladu s medzinárodnými požiadavkami a zaistenie jeho budúcej konkurencieschopnosti je potrebné začať hĺbkový proces reštrukturalizácie, ktorý by viedol k značnému zníženiu neziskovej výrobnej kapacity v Spoločenstve. Z tohto dôvodu by malo byť prvoradou podmienkou implementácie novej fungujúcej organizácie spoločného trhu s cukrom vytvorenie osobitného a nezávislého dočasného programu reštrukturalizácie cukrovarníckeho priemyslu v Spoločenstve…

(2) Mal by sa vytvoriť dočasný reštrukturalizačný fond, z ktorého by sa financovali reštrukturalizačné opatrenia pre cukrovarnícky priemysel Spoločenstva. …

…

(4) Reštrukturalizačné opatrenia ustanovené v tomto nariadení by sa mali financovať vyberaním dočasných súm od tých výrobcov cukru, izoglukózy a inulínového sirupu, ktorí budú mať v konečnom dôsledku z procesu reštrukturalizácie úžitok. Keďže táto suma nespadá do rozsahu poplatkov tradične známych v rámci organizácie spoločného trhu s cukrom, výnosy z vyberania poplatkov by sa mali považovať za ‚pripísaný príjem' podľa nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev…

(5) Cukrovarníckym podnikom s najnižšou produktivitou je potrebné dať vo forme primeranej pomoci na reštrukturalizáciu dôležitý hospodársky podnet k tomu, aby sa vzdali svojej výrobnej kvóty. Na tento účel by sa mala vytvoriť pomoc na reštrukturalizáciu, ktorá by viedla k zastaveniu výroby cukru v rámci kvóty a k vzdaniu sa príslušnej kvóty… Pomoc by mala byť dostupná počas štyroch hospodárskych rokov s cieľom znížiť výrobu do tej miery, ktorá je nevyhnutná na dosiahnutie vyváženej trhovej situácie v Spoločenstve."

7 Podľa článku 3 nariadenia č. 320/2006, zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 2011/2006 z 19. decembra 2006 (Ú. v. EÚ L 384, s. 1):

„1. Akýkoľvek podnik vyrábajúci cukor…, ktorému bola pridelená kvóta pred 1. júlom 2006 alebo pred 31. januárom 2007 v prípade Bulharska a Rumunska, má nárok na reštrukturalizačnú pomoc na tonu kvóty, ktorej sa vzdal, za predpokladu, že počas jedného z hospodárskych rokov 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010:

a) sa vzdá kvóty, ktorú pridelil jednému alebo viacerým svojim závodom, a úplne demontuje výrobné zariadenia príslušných závodov,

alebo

b) vzdá kvóty, ktorú pridelil jednému alebo viacerým svojim závodom, čiastočne demontuje výrobné zariadenia príslušných závodov a nepoužíva zostávajúce výrobné zariadenia príslušných závodov, na výrobu výrobkov, na ktoré sa vzťahuje organizácia spoločného trhu pre cukor,

alebo

c) vzdá časti kvóty, ktorú pridelil jednému alebo viacerým svojim závodom a nepoužíva výrobné zariadenia príslušných závodov na rafináciu surového cukru.

…“

8 Článok 11 nariadenia č. 320/2006 stanovuje:

„1. Dočasnú… sumu platia na hospodársky rok za tonu kvóty tie podniky, ktorým sa udelila kvóta.

Kvóty, ktorých sa podnik vzdal od daného hospodárskeho roka v súlade s článkom 3 ods. 1 nie sú predmetom spoplatnenia dočasnou sumou… na tento hospodársky rok a nasledujúce hospodárske roky.

2. Dočasná… suma pre cukor… sa stanovuje na:

— 126,40 EUR za tonu kvóty na hospodársky rok 2006/2007,

— 173,8 EUR za tonu kvóty na hospodársky rok 2007/2008,

— 113,3 EUR za tonu kvóty na hospodársky rok 2008/2009.

…

3. Členské štáty majú voči Spoločenstvu zodpovednosť za vyberanie dočasnej… sumy na svojom území.

…

5. Celkovú výšku dočasných… súm, ktoré sa majú vyplatiť v súlade s odsekom 3, rozdeľuje členský štát medzi podniky na svojom území podľa pridelenej kvóty počas príslušného hospodárskeho roka.

…“

Nariadenie č. 493/2006

9 Medzi prechodné opatrenia uvedené v nariadení č. 493/2006, zmenenom a doplnenom nariadením Komisie (ES) č. 1542/2006 z 13. októbra 2006 (Ú. v. EÚ L 283, s. 24, ďalej len „nariadenie č. 493/2006“), patrí „preventívne stiahnutie z trhu“.

10 V tejto súvislosti odôvodnenie č. 6 nariadenia č. 493/2006 uvádza:

„S cieľom zlepšiť rovnováhu na trhu v Spoločenstve bez vytvárania nových zásob cukru počas hospodárskeho roka 2006/2007 by sa malo ustanoviť prechodné opatrenie na zníženie množstva výroby oprávnenej na pomoc v rámci kvóty na uvedený hospodársky rok. Mala by sa stanoviť prahová hodnota, nad ktorú by sa výroba v rámci kvóty každého podniku považovala za stiahnutú z trhu v zmysle článku 19 nariadenia… č. 318/2006 alebo, na žiadosť podniku, za výrobu nad kvótu v zmysle článku 12 uvedeného nariadenia. Vzhľadom na prechod z jedného režimu na druhý režim sa táto prahová hodnota musí stanoviť vyrovnanou kombináciou metódy ustanovenej v článku 10 nariadenia (ES) č. 1260/2001 a metódy ustanovenej v článku 19 nariadenia… č. 318/2006 a musí zohľadňovať osobitné úsilie vyvinuté niektorými členskými štátmi v rámci reštrukturalizačného fondu stanoveného v nariadení… č. 320/2006…“

11 Článok 3 nariadenia č. 493/2006 obsahuje tieto prechodné ustanovenia, ktoré sa týkajú preventívneho stiahnutia z trhu:

„1. V prípade každého podniku sa časť výroby cukru… v hospodárskom roku 2006/2007, ktorá sa vyrobí pod kvótu pridelenú podľa kvót stanovených v prílohe IV a ktorá presahuje prahovú hodnotu stanovenú v súlade s odsekom 2 tohto článku, považuje za výrobu stiahnutú z trhu v zmysle článku 19 nariadenia…

č. 318/2006 alebo na žiadosť príslušného podniku podanú pred 31. januárom 2007 sa považuje čiastočne alebo vo svojej celistvosti za výrobu nad kvótu v zmysle článku 12 uvedeného nariadenia.

2. Pre každý podnik sa prahová hodnota uvedená v odseku 1 stanoví vynásobením jeho kvóty uvedenej v odseku 1 súčtom týchto koeficientov:

a) koeficient stanovený pre príslušný členský štát v prílohe I;

b) koeficient získaný vydelením súčtu kvót, ktorých sa za hospodársky rok 2006/2007 podniky v príslušnom členskom štáte vzdali na základe článku 3 nariadenia… č. 320/2006, kvótou stanovenou pre tento členský štát v prílohe IV k tomuto nariadeniu. Komisia stanoví tento koeficient najneskôr do 15. októbra 2006.

Ak je však súčet koeficientov vyšší ako 1,0000, prahová hodnota sa rovná kvóte uvedenej v odseku 1.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

12 V roku 2006 príslušný správny orgán pridelil Agrana Zucker kvótu 405 812,4 tony na výrobu cukru na hospodárske roky 2006/2007 až 2014/2015. Ten istý orgán podľa článku 3 nariadenia č. 493/2006 stanovil prahovú hodnotu výroby na 348 565,56 tony na hospodársky rok 2006/2007 a zároveň nariadil tejto spoločnosti preventívne stiahnutie 57 246,84 tony z trhu.

13 Rozhodnutím Agrarmarkt Austria (orgán poskytujúci pomoc) zo 16. januára 2007 bolo uložené Agrana Zucker zaplatiť prvú splátku dočasnej sumy na hospodársky rok 2006/2007 vo výške 30 776 812,42 eura.

14 Napádajúc skutočnosť, že dočasná suma sa vypočítala na základe kvóty, ktorá jej bola pridelená a tým do jej základu bolo zahrnutých aj 57 246,84 tony cukru stiahnutého z trhu, ktorý nemohla predať ako množstvo cukru vyrobeného v rámci kvóty, Agrana Zucker podala proti rozhodnutiu Agrarmarkt Austria odvolanie na Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft. Tento orgán odvolanie zamietol rozhodnutím zo 16. apríla 2007, ktoré je predmetom konania pred vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.

15 Z uznesenia o návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že Agrana Zucker vo veci samej tvrdí, že zahrnutie množstva cukru stiahnutého z trhu do výpočtu dočasnej sumy porušuje zásadu proporcionality a zákaz diskriminácie, ktorý je upravený v článku 34 ods. 2 ES.

16 Za týchto okolností Verwaltungsgerichtshof rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 11 nariadenia… č. 320/2006… vykladať v tom zmysle, že aj kvóta na cukor, ktorú nemožno využiť v dôsledku preventívneho stiahnutia z trhu podľa článku 3 nariadenia… č. 493/2006… je súčasťou vymerania dočasnej… sumy?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:

Je článok 11 nariadenia… č. 320/2006 zlučiteľný s primárnym právom, predovšetkým so zákazom diskriminácie, ktorý možno odvodiť z článku 34 ES, a ochranou legitímnej dôvery?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

17 Prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 11 nariadenia č. 320/2006 vykladať v tom zmysle, že časť kvóty na cukor pridelenej podniku, ktorá podlieha preventívnemu stiahnutiu z trhu podľa článku 3 nariadenia č. 493/2006, je súčasťou vymerania dočasnej sumy.

18 Treba pripomenúť, že článok 11 ods. 1 prvý pododsek nariadenia č. 320/2006 stanovuje, že dočasnú sumu platia na hospodársky rok za tonu kvóty tie podniky, ktorým sa pridelila kvóta.

19 Z tohto ustanovenia vyplýva, že do základu pre výpočet dočasnej sumy, ktorú má podnik platiť, sa zahrnie celkový počet ton kvóty na cukor pridelenej tomuto podniku v príslušnom hospodárskom roku.

20 Jediné oslobodenie od platenia dočasnej sumy zakotvené v nariadení č. 320/2006 je oslobodenie — upravené v článku 11 ods. 1 druhom pododseku uvedeného nariadenia — týkajúce sa kvót, ktorých sa podnik vzdal na základe článku 3 ods. 1 tohto nariadenia. Ide o kvóty, ktorých sa podnik v hospodárskom roku uvedenom v tomto ustanovení vzdá tým, že úplne alebo čiastočne demontuje výrobné zariadenia alebo ich nepoužíva a z tohto dôvodu má nárok na reštrukturalizačnú pomoc za tonu zrušenej kvóty.

21 V tejto súvislosti treba, po prvé, uviesť, že vzdanie sa kvóty upravené v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 320/2006 sa v rámci reformy spoločnej organizácie trhu s cukrom považuje za nástroj, ktorý sa výrazne líši od stiahnutia z trhu v zmysle článku 19 nariadenia č. 318/2006, ako aj od preventívneho stiahnutia z trhu v zmysle článku 3 nariadenia č. 493/2006, ktoré sa odlišujú charakterom a cieľom.

22 Ako už uviedla generálna advokátka v bodoch 40 až 43 svojich návrhov, vzdanie sa kvóty zo strany podniku tou formou, že demontuje alebo nepoužíva jeho výrobné zariadenia, je definitívne. Ako vyplýva najmä z odôvodnení č. 1 a 5 nariadenia č. 320/2006, predstavuje jeden z prostriedkov reštrukturalizácie sektora cukru, ktorý by viedol k značnému zníženiu neziskovej výrobnej kapacity v Spoločenstve, a je dôležitým hospodárskym podnetom na to, aby sa cukrovarnícke podniky s najnižšou produktivitou vzdali svojej výrobnej kvóty formou poskytnutia primeranej pomoci na reštrukturalizáciu.

23 Naproti tomu stiahnutie z trhu na základe rozhodnutia Komisie je dočasné. Príslušné množstvá cukru sú podľa článku 19 ods. 1 nariadenia č. 318/2006 stiahnuté z trhu až do začiatku nasledujúceho hospodárskeho roka a môžu byť uskladnené alebo predané mimo kvót. Ako vyplýva z tohto ustanovenia a z odôvodnenia č. 22 tohto nariadenia, tento nástroj má za cieľ zachovať štrukturálnu rovnováhu trhu pri cenovej hladine blízkej referenčnej cene, pri zohľadnení medzinárodných záväzkov Spoločenstva.

24 To isté platí aj pre preventívne stiahnutie z trhu upravené v článku 3 nariadenia č. 493/2006, ktoré podľa odôvodnenia č. 6 tohto nariadenia je prechodným opatrením s cieľom zlepšiť rovnováhu na trhu v Spoločenstve bez vytvárania nových zásob cukru počas hospodárskeho roka 2006/2007.

25 Po druhé, keďže vzdanie sa kvóty, stiahnutie z trhu a preventívne stiahnutie z trhu patria medzi typ opatrení zameraných na reformu spoločnej organizácie trhov v sektore cukru, možno z toho vydedukovať, že zákonodarca Spoločenstva úmyselne nestanovil v článku 11 nariadenia č. 320/2006 oslobodenie od platenia dočasnej sumy za množstvá cukru stiahnuté z trhu, ako to urobil pri kvótach, ktorých sa dotknutý podnik vzdal.

26 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na prvú otázku odpovedať, že článok 11 nariadenia č. 320/2006 sa má vykladať v tom zmysle, že časť kvóty na cukor pridelenej podniku, ktorá podlieha preventívnemu stiahnutiu z trhu podľa článku 3 nariadenia č. 493/2006, je súčasťou vymerania dočasnej sumy.

O druhej otázke

27 Druhá otázka sa týka platnosti článku 11 nariadenia č. 320/2006. V tejto otázke sa síce uvádza zásada ochrany legitímnej dôvery, no úvahy uvedené v uznesení o návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa vzťahujú len na zásady proporcionality a zákazu diskriminácie. Platnosť článku 11 teda treba skúmať vo svetle týchto posledných uvedených zásad.

O platnosti článku 11 nariadenia č. 320/2006 vzhľadom na zásadu proporcionality

28 Z uznesenia o návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že žalobkyňa vo veci samej v podstate tvrdí, že stanovenie dočasnej sumy, ktorú má podnik zaplatiť za pridelenú kvótu, vrátane časti kvóty podliehajúcej stiahnutiu z trhu, vedie k neprimeranému zaťaženiu podniku, lebo netto cena cukru vyrobeného v rámci kvóty je z tohto dôvodu nižšia ako referenčná cena. Navyše časť kvóty stiahnutej z trhu počas hospodárskeho roka 2006/2007, prenesená do nasledujúceho roka, je opätovne zahrnutá do výpočtu dočasnej sumy v nasledujúcom roku.

29 Spôsob stanovenia dočasnej sumy je zároveň v rozpore s cieľom reformy trhu s cukrom, t. j. posilnením schopných závodov v hospodárskej súťaži. Tento spôsob okrem toho odporuje aj zásade proporcionality, ako aj odôvodneniu č. 4 nariadenia č. 320/2006, podľa ktorého reštrukturalizačné opatrenia by sa mali financovať vyberaním dočasných súm od tých výrobcov cukru, ktorí budú mať v konečnom dôsledku z procesu reštrukturalizácie úžitok.

30 Aj podľa názoru litovskej vlády zahrnutie časti kvóty podliehajúcej stiahnutiu z trhu do výpočtu dočasnej sumy vedie k disproporčnému a neoprávnenému finančnému zaťaženiu dotknutých podnikov a tým k nedôvodnému spoplatneniu, ktoré im bráni v tom, aby mali úžitok z procesu reštrukturalizácie. Vláda sa domnieva, že úvahy uvedené v rozsudku z 8. mája 2008, Zuckerfabrik Jülich a i. (C-5/06 a C-23/06 až C-36/06, Zb. s. I-3231), možno aplikovať aj na vec samu.

31 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že zásada proporcionality, ktorá je súčasťou všeobecných zásad práva Spoločenstva, vyžaduje, aby akty orgánov Spoločenstva neprekračovali hranice toho, čo je primerané a potrebné na uskutočnenie legitímnych cieľov sledovaných predmetnou právnou úpravou, pričom pokiaľ sa ponúka výber medzi viacerými primeranými opatreniami, je potrebné prikloniť sa k najmenej

obmedzujúcemu, a spôsobené zásahy nesmú byť neprimerané vo vzťahu k sledovaným cieľom (rozsudok zo 7. septembra 2006, Španielsko/Rada, C-310/04, Zb. s. I-7285, bod 97 a citovaná judikatúra).

32 Pokiaľ ide o súdne preskúmanie podmienok uplatňovania tejto zásady vzhľadom na širokú mieru voľnej úvahy, ktorú má zákonodarca Spoločenstva v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky, len zjavná neprimeranosť opatrenia prijatého v tejto oblasti vo vzťahu k cieľu, ktorý príslušná inštitúcia sleduje, môže ovplyvniť zákonnosť takéhoto opatrenia (rozsudok Španielsko/Rada, už citovaný, bod 98 a citovaná judikatúra).

33 Nie je teda podstatné, či opatrenie prijaté zákonodarcom bolo jediné alebo najlepšie možné, ale či bolo zjavne neprimerané (rozsudok Španielsko/Rada, už citovaný, bod 99 a citovaná judikatúra).

34 Vo veci samej z odôvodnenia č. 1 nariadenia č. 320/2006 vyplýva, že na uvedenie programu výroby a obchodovania s cukrom Spoločenstva do súladu s medzinárodnými požiadavkami a zaistenie jeho budúcej konkurencieschopnosti Rada považovala za potrebné začať hĺbkový proces reštrukturalizácie, ktorý by viedol k značnému zníženiu neziskovej výrobnej kapacity v Spoločenstve. Z tohto dôvodu Rada týmto nariadením vytvorila osobitný a nezávislý dočasný program reštrukturalizácie cukrovarníckeho priemyslu v Spoločenstve.

35 V rámci tohto dočasného režimu nariadenie č. 320/2006 súčasne dalo, ako uvádza jeho odôvodnenie č. 5, vo forme primeranej pomoci na reštrukturalizáciu dôležitý hospodársky podnet k tomu, aby sa podniky s najnižšou produktivitou vzdali svojej výrobnej kvóty. Z tohto dôvodu uvedené nariadenie v článku 3 zavádza pomoc na reštrukturalizáciu, ktorá by mala byť dostupná počas štyroch hospodárskych rokov, t. j. rokov 2006/2007 až 2009/2010, s cieľom znížiť výrobu do tej miery, ktorá je nevyhnutná na dosiahnutie vyváženej trhovej situácie v Spoločenstve.

36 Na financovanie reštrukturalizačných opatrení uvedených v nariadení č. 320/2006, zaviedla Rada dočasný reštrukturalizačný fond a predovšetkým rozhodla, ako uvádza odôvodnenie č. 4 uvedeného nariadenia, že sa financovanie týchto opatrení zabezpečí vyberaním dočasných súm od tých výrobcov cukru, izoglukózy a inulínového sirupu, ktorí budú mať v konečnom dôsledku z procesu reštrukturalizácie úžitok. Výnosy z vyberania poplatkov sa považujú za „pripísaný príjem" v zmysle nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 248, s. 1; Mim. vyd. 01/004, s. 74).

37 Dočasná suma uvedená v článku 11 nariadenia má za cieľ samofinancovanie dočasného režimu pre reštrukturalizáciu cukrovarníckeho priemyslu v Spoločenstve prostredníctvom výrobcov, čo vyžaduje zároveň aj rozpočtovú rovnováhu medzi vynaloženými výdavkami a príjmami získanými počas dotknutých štyroch hospodárskych rokov.

38 Komisia v odpovedi na písomnú otázku Súdneho dvora predložila prehľad predpokladaných výdavkov a príjmov dočasného reštrukturalizačného fondu na obdobie rokov 2007 až 2013, ako aj bilanciu hospodárskeho roku 2006/2007. Na jednej strane z toho vyplýva, že predpokladané príjmy a výdavky sú počas troch rokov vyrovnané, pričom prebytok príjmov dosiahnutý v roku 2006/2007 má slúžiť na financovanie predpokladaných výdavkov v nasledujúcich rokoch, a na druhej strane skutočne vynaložené výdavky na konci prvého hospodárskeho roka boli oveľa vyššie než predpokladané výdavky.

39 Tieto údaje potvrdzujú, že stanovenie dočasnej sumy, ktorú má výrobca cukru platiť podľa kvóty, ktorá mu bola pridelená, a nie podľa kvóty, ktorú skutočne mohol po stiahnutí časti tejto kvóty z trhu predať, nie je zjavne neprimerané vo vzťahu k cieľu sledovanému nariadením č. 320/2006, ako ho opisuje bod 34 tohto rozsudku.

40 Z tohto hľadiska sa napadnuté opatrenie odlišuje od opatrenia, ktoré je sporné vo veci, v ktorej sa rozhodlo už citovaným rozsudkom Zuckerfabrik Jülich a i., v ktorom Súdny dvor rozhodol, že spôsob výpočtu odvodov analyzovaný v bodoch 57 až 60 tohto rozsudku ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa nariadenia Rady (ES) č. 1260/2001 z 19. júna 2001 o spoločnom organizovaní trhu v sektore cukru (Ú. v. ES L 178, s. 1; Mim. vyd. 03/033, s. 17), zameraného na dosiahnutie toho, aby sami výrobcovia spravodlivým, no účinným spôsobom plne financovali náklady na odpredaj nadprodukcie Spoločenstva podľa zásady samofinancovania.

41 Naopak, vylúčenie časti kvóty, stiahnutej v danom hospodárskom roku z trhu, z výpočtu dočasnej sumy by narušilo rozpočtovú rovnováhu a poškodilo by aj stabilitu a predvídateľnosť príjmov. Takýto postup by ohrozil samofinancovanie reštrukturalizačných opatrení zamýšľané zákonodarcom Spoločenstva a v dôsledku toho aj fungovanie a cieľ dočasného režimu reštrukturalizácie cukrovarníckeho priemyslu zavedeného nariadením č. 320/2006.

42 Navyše pokiaľ ide o zaťaženie, ktoré z tohto režimu vyplýva pre podniky, ktoré ho znášajú, treba vyzdvihnúť dočasný charakter uvedeného režimu, konkrétny charakter preventívneho stiahnutia z trhu, ako aj prospech, ktorý môžu podniky mať z toho, že sa jednak vzdajú kvót, k čomu ich chcel zákonodarca Spoločenstva stimulovať, a jednak z podpory cien cukru podliehajúceho kvóte vďaka stiahnutiu z trhu, a najmä vďaka preventívnemu stiahnutiu z trhu. Tento prospech môže kompenzovať nevýhody vyplývajúce z tohto režimu vrátane skutočnosti, že na množstvá cukru stiahnuté z trhu počas hospodárskeho roka sa ešte vzťahuje dočasná suma uplatnená na kvótu pridelenú na nasledujúci hospodársky rok, ak sa toto množstvo prenesie do nasledujúceho roka a nepredá sa na svetovom trhu ako priemyselný cukor alebo cukor mimo kvótu.

43 Z vyššie uvedeného vyplýva, že stanovenie dočasnej sumy na základe pridelenej kvóty, prípadne vrátane časti kvóty podliehajúcej stiahnutiu z trhu, nie je zjavne neprimerané na dosiahnutie sledovaného cieľa, a teda nemôže byť považované za porušenie zásady proporcionality.

O platnosti článku 11 nariadenia č. 320/2006 z hľadiska zásady zákazu diskriminácie

44 Z uznesenia o návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že žalobkyňa vo veci samej tvrdí, že zahrnutie množstva cukru, ktoré bolo preventívne stiahnuté z trhu, do základu pre výpočet dočasnej sumy porušuje zásadu zákazu diskriminácie zakotvenú v článku 34 ods. 2 ES. Žalobkyňa v podstate uvádza, že zohľadnenie takto stiahnutého množstva cukru diskriminuje z dôvodu spôsobu výpočtu prahovej hodnoty výroby stanovenej v článku 3 nariadenia č. 493/2006 podniky členských štátov, ktoré sa vzdali menšieho počtu kvót na hospodársky rok 2006/2007 v porovnaní s podnikmi členských štátov, ktoré sa naopak definitívne vzdali vyššieho počtu kvót na daný rok. Prvé podniky sú znevýhodnené voči druhým podnikom, lebo dostanú za množstvo cukru podliehajúce kvóte, ktoré im zostane po preventívnom stiahnutí z trhu, oveľa nižšiu netto cenu, než akú dostanú uvedené druhé podniky.

45 Litovská vláda zároveň uvádza, že takýto spôsob stanovenia dočasnej sumy môže viesť k neodôvodnenému rozdielnemu zaobchádzaniu s podnikmi, ktoré sa nestiahli z trhu, lebo zaťaženie dočasnou sumou je odlišne rozdelené medzi výrobcov cukru, ktorí sú v porovnateľnej situácii, ale sú usadení v rôznych členských štátoch v závislosti od faktorov, ktoré nemohli ovplyvniť.

46 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry článok 34 ods. 2 druhý pododsek ES, ktorý obsahuje zákaz akejkoľvek diskriminácie v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky, je len osobitným výrazom všeobecnej zásady rovnosti, ktorá požaduje, aby porovnateľné situácie neboli riešené rozdielnym spôsobom a rozdielne situácie rovnakým spôsobom, ibaže rozlíšenie by bolo objektívne odôvodnené (rozsudok z 11. júla 2006, Franz Egenberger, C-313/04, Zb. s. I-6331, bod 33 a citovaná judikatúra).

47 Ako vyplýva z odôvodnenia č. 6 nariadenia č. 493/2006, vo veci samej preventívne stiahnutie z trhu, v rámci prechodných opatrení zavedených týmto nariadením s cieľom zabezpečiť v sektore cukru prechod od starého režimu zavedeného nariadením č. 318/2006 k režimu zavedenému nariadením č. 493/2006, je prechodným opatrením na zníženie množstva výroby oprávnenej na pomoc v rámci kvóty na hospodársky rok 2006/2007, a to s cieľom zlepšiť rovnováhu na trhu v Spoločenstve bez vytvárania nových zásob cukru počas daného hospodárskeho roka. Článok 3 uvedeného nariadenia na jeho vykonanie stanovuje prahovú hodnotu, nad rámec ktorej sa výroba v rámci kvóty každého podniku považuje za stiahnutú z trhu v zmysle článku 19 nariadenia č. 318/2006.

48 Táto prahová hodnota sa podľa článku 3 ods. 2 nariadenia č. 493/2006 stanoví vynásobením kvóty pridelenej podniku súčtom dvoch koeficientov, kde druhý koeficient závisí od celkového počtu kvót, ktorých sa za hospodársky rok 2006/2007 podniky v príslušnom členskom štáte vzdali na základe článku 3 nariadenia č. 320/2006.

49 Z toho vyplýva, že rozsah preventívneho stiahnutia z trhu vyžadovaný od podnikov v tomto hospodárskom roku sa mení najmä v závislosti od členského štátu, v ktorom sú podniky usadené. Časť dočasnej sumy, ktorú platia a ktorá zodpovedá časti ich kvóty, ktorá je predmetom takéhoto preventívneho stiahnutia z trhu, je zároveň rozdielne vysoká v závislosti od toho, v ktorom členskom štáte sú usadené.

50 V tomto rozsahu sa pri stanovení dočasnej sumy upravenej v článku 11 nariadenia č. 320/2006 zaobchádza rozdielne s podnikmi, ktoré sú eventuálne v porovnateľnej situácii, ale sú usadené v rôznych členských štátoch.

51 Takéto zaobchádzanie s podnikmi sa však javí ako objektívne odôvodnené. Keďže rozdelenie kvót medzi podniky a ich správa je naďalej zabezpečovaná členskými štátmi, je aj vzdanie sa kvót riadené jednotlivými štátmi a navzájom sa líši. V tomto kontexte,

ako vyplýva z odôvodnenia č. 6 nariadenia č. 493/2006, je cieľom uplatnenia rozdielneho koeficientu v jednotlivých členských štátoch podľa článku 3 ods. 2 uvedeného nariadenia zohľadniť úsilie vyvinuté členskými štátmi na definitívne vzdanie sa kvót, a tým prispieť k zníženiu výroby v rovnakom rozsahu vo všetkých členských štátoch s cieľom dosiahnuť rovnováhu výroby v celom Spoločenstve.

52 Z uvedeného vyplýva, že zahrnutie množstva cukru, ktoré bolo preventívne stiahnuté z trhu, do základu pre výpočet dočasnej sumy, sa nepovažuje za porušenie zásady zákazu diskriminácie.

53 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na druhú otázku odpovedať, že skúmanie otázky nepreukázalo žiadnu skutočnosť, ktorá by mohla ovplyvniť platnosť článku 11 nariadenia č. 320/2006.

O trovách

54 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

1. Článok 11 nariadenia Rady (ES) č. 320/2006 z 20. februára 2006, ktorým sa stanovuje dočasný režim pre reštrukturalizáciu cukrovarníckeho priemyslu

v Spoločenstve a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1290/2005 o financovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky, sa má vykladať v tom zmysle, že časť kvóty na cukor pridelenej podniku, ktorá podlieha preventívnemu stiahnutiu z trhu podľa článku 3 nariadenia Komisie č. 493/2006 z 27. marca 2006, ktorým sa ustanovujú prechodné opatrenia v rámci reformy spoločnej organizácie trhu v sektore cukru a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 1265/2001 a (ES) č. 314/2002, zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 1542/2006 z 13. októbra 2006, je súčasťou vymerania dočasnej reštrukturalizačnej sumy.

2. Skúmanie druhej otázky nepreukázalo žiadnu skutočnosť, ktorá by mohla ovplyvniť platnosť článku 11 nariadenia č. 320/2006.

Podpisy